

Panu Pihkala:
Huoli ympäristöstä
ahdistaa.

► Sivu 4

Vie masentunut
kävelylle.

► Sivut 6-7

Kaupunginjohtaja
Jarmo Pirhonen:
Avoimuutta ja
luottamusta.

► Sivu 12

Yhteisvastuukeräys torjuu nälkää ja köyhyyttä

► Sivut 2-3

Muutakin kuin LÄMMINTÄ kättä

Yhteisvastuukeräyksellä tuetaan tänä vuonna kotimaan köyhiä. Valtakunnallinen musiikkivideo keräykselle kuvattiin Kuopiossa.

Lämmintä käsille, lämmittävää myös toisille käsille. Kuopiolaiset naiset tempaisivat neulomalla villalapasia hyväntekeväisyyskerääjien työruksiksi. Jotta tarkoitus ei jää epäselväksi, neulokseen on kuvioitu pian käynnistyvän Yhteisvastuu-keräyksen tunnus.

Diakonissa **Pirjo Litmanen** Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnasta kertoo, että idea lapasiin lähti siitä, että kerääjillä palettuivat kädet lipasten kanssa. Pirjo ja diakoni **Birgitta Oksman** ideoivat yhteisvastuulapasan ja etsivät mallilapaselte tekijän. Ennen kesää löytyikin yllättäen Yhteisvastuun nettisivuilla lapaselle kuviointiohje. Parikymmentä eri-ikäistä naista neuloi lapasia lipaskerääjille työruksiksi 50 paria.

”Ihana on nähdä, miten kerääjiä varustetaan innolla liikkeelle, kun jälleen ovat uskolliset valmiita lähtemään vapaaehtoistyöhön”, iloitsee diakonissa Pirjo Litmanen.

Kanttori heiluvilla telineillä

Kokonaan toisenlaisista tunnelmistakaan saman asian äärellä löysi itsensä kanttori **Ossi Jauhainen**.

”Kun tällainen korkeanpaikankamomoinen löytää itsensä kerrostalon katolle johtavilta heiluvilta telineiltä Saarijärven kaupunginosan rakennustyömailta kuvaajan ja kameran kanssa, ihmettelee, mihin kaikkeen musiikintekeminen voi viedä”, muu-

sikko sanoo. Yhteisvastuukeräyksen musiikkivideota kuvattiin myös Valkeisenlammella, Kuopion Tuomiokirkossa ja Siilinjärven hautausmaalla, moottoritiellä ja yksityiskodissa.

Käsikirjoituksen teki tiimi, johon Ossin lisäksi kuuluivat videolla laulavan kuoron solisti **Kristiina Brask** ja kuvaaja **Petri Kekäläinen**. Tiimi joutui ajoittain nopeiden ratkaisujen eteen:

”Haikailimme, mistä löytyisi videolle riitelevä pariskunta. Samassa kahvilaan Kuopiossa astui opettajapariskunta, jonka tunsin jo Hamulan kouluajoltani. Viidessä minuutissa oli kuvaukset jo sovittu.”

Kolmen minuutin videon tunnelmat vaihtelevat. Ossi Jauhaisen sävellys, joka alun alkaen on hänen opintojensa lopputyöstä, on nyt saanut orkesteriversion ja uuden sovituksen Tahdistin-orkesterin ja Popo Salami bändin kanssa rumpujen ja puhaltimien vahvistamana. Nuorisokanttori **Jarkko Maukosen** sanat hiljentävät rukoukseen sosiaalisessa mediassa:

”...meidät varjoista vapauteen vie. Sinä näet ja kuulet ja tiedät, kuinka kaipaamme armahtajaa...” ja ”emme mitään voi eteesi tuoda, vain sydämet sokeutuneet...”

35 000 arkienkeliä

Siellä, missä sävelet hetkeksi vaikeenevat, lähtee lähimmäistä auttamaan joka kevät reilut 35 000 vapaaehtoista arkienkeliä keräyslistojen ja -lippaiden kanssa. Kaikki Suomen ev. lut. seurakunnat osallistuvat 4.2. käynnistyvään keräykseen.

Yhteisvastuu 2018 torjuu nälkää ja köyhyyttä. Suomessa tuetaan talou-

dellisesti vaikeassa tilanteessa eläviä ihmisiä yhteistyössä Kirkon diakoniarahaston ja paikallisseurakuntien kanssa. Keräyksellä autetaan hädänalaisia syntyperään, uskontoon tai poliittiseen vakaumukseen katsomatta Suomessa ja kehitysmaissa.

Diakoniarahastosta myönnetään 2 000–4 000 euron kertaluontoisia avustuksia diakoniatyön kautta välttämättömiin hankintoihin tai talouden tasapainottamiseen esimerkiksi sairauden, pitkittyneen työttömyyden tai yllättävän elämäntilanteen vuoksi. Seurakunnissa yhteisvastuuvaroja pyritään tuomaan välitöntä helpotusta vähävaraisten ihmisten arkeen esimerkiksi ruoka-avun kautta.

Ulkomailla yhteisvastuuvaroja autetaan katastrofien ja konfliktien aiheuttamissa hätätilanteissa pahiten kärsineitä ihmisiä. Heille turvataan muun muassa riittävän ravinnon ja puhtaan veden saanti sekä mahdollisuus terveydenhoitoon, majoitukseen, lasten koulunkäyntiin ja perheiden toimeentuloa parantavaan koulutukseen. Avun vie perille Kirkon Ulkomaanapu.

Kerro omasta hyväntekeväisyyshäpähtumastasi somessa #yhteisvastuu ja kurkkaa samalla, mitä muut ovat ideoineet.

Katso Yhteisvastuun tapahtumia tapahtumaliitteestä!

ULLA REMES

PETRI KEKÄLÄINEN

Kuopiossa käytössä noin 100 luottokorttia

HELSINGIN hiippakunnan piispan **Teemu Laajasalon** taloudenpitoon liittyvät asiat ovat olleet suuren julkisuuden kohteena viime aikoina. Selvitykset kohdistuvat aikaan, jolloin hän toimi Kallion seurakunnan kirkkoherana. Poliisi on ilmoittanut tekevänsä Laajasalon talousepäselvyyksistä esiselvityksen.

Laajasalo pitää hyvänä, että viranomaiset selvittävät asian. ”Annan heille täyden tukeni ja autan molempia tahoja selvityksessään. Olen edellisessä virassani tehnyt arviointivirheitä ja ollut huolimaton. Pyydän anteeksi kaikilta. Olen toiminnallani tuottanut monille pettymyksen. On itsetutkiskelun ja muutoksen aika.”

Kuopion seurakuntayhtymässä luottokortteja on käytössä noin 100. Esimiehet tarkistavat alaistensa laskut. Kuitit skannataan kerran kuussa

Kirkon taloushallintajärjestelmään Kiipaan ja niihin kirjoitetaan tarkat selvitykset. Hallintojohtaja tarkistaa kirkkoherrojen laskut.

Ennen luottokortin käyttöönottoa työntekijä allekirjoittaa sopimuksen, jossa hän sitoutuu maksamaan omasta palkastaan puuttuvan summan, mikäli kuitteja ei toimiteta asianmukaisesti. Joissakin poikkeustapauksissa todistettava ja asiallinen selvitys on hyväksytty kuitenkin puuttuessa.

Arkkipiispa **Kari Mäkinen** korostaa, että kirkolla on suuri vastuu rahan käytöstä, koska kyseessä ovat kirkollisverovarot. Mäkinen luottaa siihen, että vastuuta yhteisistä rahoista kannetaan kirkossa hyvin. Hän muistuttaa, että ketään ei tule tuomita, ennen kuin asiat on käyty lävitse ja selvitetty.

TUULA HYTINEN

Yhteisvastuun valtakunnallisessa musiikkivideossa esiintyy Alavan kirkkokuoro täydennyksineen.

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Ajasta aikaan

Kirkko on viime viikkoina ollut mediassa esillä erityisesti piispa **Teemu Laajasalon** taloudenpitoon liittyvien asioiden vuoksi. Arkkipiispa **Kari Mäkinen** korostaa, että kirkolla on suuri vastuu rahankäytöstä, koska kyseessä ovat kirkollisverovarot. Hän muistuttaa myös, että ketään ei tule tuomita ennen kuin asiat on selvitetty.

OSA kirkon johtajista kokoontui tammikuun lopussa Kirkon johtajuusforumiin, jossa keskusteltiin paljon kirkon tulevaisuudesta.

TILAISUUS päättyi Kallion kirkkoon messuun. Ennen messun alkua kirkonkellot kaikuivat komeasti. Kirkonkellojen soitto on kutsunut kansaa kirkkoon satojen vuosien ajan.

KALLION kirkossa avattiin myös sisällissodan muistovuosi. Arkkipiispa Kari Mäkinen totesi: ”Sisällissota asuu yhteisessä muistissa, ja yksityisissä perheen, sunn ja paikkakunnan muistissa. Kirkko voisi luoda yhteisiä muistin ja kertomisen paikkoja ja tiloja. Sadan vuoden perspektiivistä on helppo nähdä, että kirkon johdon ja papiston roolilla ja asennoitumisella sisällissodan repimässä maassa on ollut pitkä ja vaikea jälki.”

PENKISSÄ istuessani pohdin, että erilaisten media-kohujen ja maailmanhistorian tapahtumien keskellä kirkko on ollut ja pysynyt. Vuodesta toiseen kirkkojen kellot ovat jatkaneet soimistaan ja kutsuneet ihmisiä yhteyteensä.

SEURAKUNTA on rukoileva yhteisö. Toivottavasti ihmiset muistaisivat aina kirkonkellot kuullessaan, että kirkosta saa apua. Jumalanpalveluksissa rukoillaan aina seurakuntalaisten puolesta.

AJAT muuttuvat, mutta pyhä pysyy ja kantaa aikojen yli ja kantaa myös ihmistä.

KUUKAUDEN VALINNAT

71

SUOMALAISISTA 71 prosenttia kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon.

KIRKKO VOI OLLA arvokeskustelun paikka ja arvojohtaja mahdollistamalla kohtaamiset eri tavalla ajattelevien ja uskovien kesken. Kirkon tulisi myös olla aloitteellinen arvokeskustelussa, jota käytiin mm. Sovinto100-Kirkkopäivillä.

56,4

ENNAKKOTIETOJEN mukaan kirkollisten vihkimisten osuus viime vuodelta on noin 56 % solmituista avioliitoista.

KULTTUURIN TUKEMINEN KIRKOS- SA vahvistaa vuorovaikusta ja kohtaamisia erilaisten ihmisten kesken. Kirkon perussanoma rakkauden kaksoiskäskey pohjusti keskusteluita Sovinto100-Kirkkopäivien keskusteluissa.

1918

SISÄLLISSODAN satavuotismuistovuoden aloitti Sovinto100 –tapahtuma Kallion kirkossa, jossa vietettiin Kirkkopäiviä myös sata vuotta sitten. Kirkon muistovuosi nostaa esille 1918 tapahtumiin liittyvät traumat ja kirkon roolin tapahtumissa.

KIRKKOPÄIVILLÄ 1918 TEEMAT olivat hämmästyttävän samat kuin nyt Sovinto100-Kirkkopäivillä, mm. vihapuhe. Keskustelija Luca Hammar totesi, että oman mielipiteen tuominen hyökkäyksenä esille on väärä tapa puhua.

RUKOILEN

Pyhä Jumala.

Näet, että monet asiat ovat niin auki. On paljon epäselvää. En itse osaa enkä tiedä. Sinä tiedät, mitä me tarvitsemme. Sinä tiedät, mikä on parhaaksi. Ole lähellä. Aamen.

Kun rajut SÄÄILMIÖT ahdistavat

Ekoteologi Panu Pihkala puhuu ympäristöahdistuksesta toiveikkaasti

Kun ihminen lukee lehdestä sairauden oireita, alkaa hänestä helposti tuntua, että juuri tuo tauti itselläkin on. Kaikki merkit täsmäävät: kutittaa, pakottaa, nipistää.

Alammeko tunnistaa itsessämme myös ympäristöahdistuksen oireita, kun niistä puhuu ympäristöasioiden tutkija, teologi **Panu Pihkala**?

Pihkala on kirjoittanut aiheesta kirjan. Päin helvettiä? Ympäristöahdistus ja toivo -teoksen syntyyn on selvä syy: ympäristöön liittyvää surua ja ahdistusta ei oteta aina vakavasti.

Ympäristöön ja luontoon liittyvät surulliset uutiset saattavat aiheuttaa vatsakipuja, päänsärkyä ja unettomuutta. Näitä kokemuksia ei kannata mitätöidä kysymällä, mikä ahdistunutta, huonosti voivaa ihmistä oikeasti vaivaa.

Yhteys muihin ahdistuksiin

Pihkala kysyy, miksi olemme nykyään niin usein äreitä ja levottomia. Miksi moni tunnistaa itsessään surumielisyyttä, vaikka asiat ovat päällisin puolin omassa elämässä kunnossa. On vain jotenkin niin haakea olo.

Alakulon ja surumielisyyden syy on monesti ympäristöahdistus, Pihkala väittää. Hän on tutkimustensa perusteella tullut vakuuttuneeksi siitä, että ympäristöahdistus on laaja ilmiö.

”Useimmiten ahdistus nivoutuu yhteen erilaisten muiden stressiä aiheuttavien tilanteiden kanssa esimerkiksi työpaikalla”, Pihkala täsmentää.

Ihmiset kokevat ympäristöön ja luontoon liittyviä asioita hyvin eri tavoin. Jotakuta ahdistaa yhden vanhan puun kaataminen lähitontilla, toinen antaa surutta sahan soida.

Ilmastomuutos on kuitenkin Pihkalan mukaan ilmiö ja kriisi, johon suurin osa suomalaisista liittyy jonkinlaista ahdistusta ja huolta.

”Ympäristöahdistus helpottuisi, kun tunteensa voisi sanoa ääneen kodissa, työpaikalla tai ystävien parissa”,

Pihkala sanoo.

”Ahdistus voi kanavoitua esimerkiksi yleisenä nettiraivona tai tarpeena torjua ilmastomuutos, jos omalle pahalle ololle ei ole muita purkautumiskeinoja.”

Vaikeasta asiasta hankala puhua

Kun monista muistakin henkilökohtaisista ahdistuksista on ryhdytty puhumaan ääneen, miksi ympäristöön liittyvästä ahdistuksesta vaietaan?

Pihkalan kirjassa syiksi mainitaan esimerkiksi asian kipeys ja toisaalta tarve olla optimisti: kyllä kekseliäs ihminen saa ilmastomuutoksen lopulta hallintaansa.

Yleensä stressiä, esimerkiksi työhön liittyvää, helpottaa se, että saa asioita tehdyksi. Mutta miten yksittäinen kansalainen voi tehdä maailman tilaa paremmaksi?

”Moni kysyy myös, kannattaako se edes, kun monet poliittiset johtajakaan eivät tunnu tiedostavan ahdistusta.”

”Elämäniloa ei pidä kadottaa.”

Pihkalan kirjan nimi Ympäristöahdistus ja toivo viittaa siihen, ettei kirjaa sävytä ainoastaan tumma väri. Kirjan loppuosassa kuljetaan toivon tietä. Kirjan tekijä on listannut asioita, joita itse kukin voi tehdä ympäristöahdistuksen käsittelemiseksi.

”Pienetkään teot eivät ole mitättömiä, sillä ne ohjaavat meitä oikeaan suuntaan”, Pihkala sanoo.

Hän korostaa ja käyttää kirjasta termiä ”kahden tason näkökyky”.

”Maailmassa tapahtuu samaan aikaan paljon sekä pahaa että hyvää. Elämäniloa ei pidä kadottaa edes ympäristöahdistuksen aikakautena.”

RIITTA HIRVONEN

Liioitteletko avuttomuutta?

”Tuntuuko sinusta, että maailma on menossa päin helvettiä? Joskus? Usein? Yleensä? Monista ihmisistä tuntuu siltä, ainakin ajoittain.”

”Ympäristöongelmien täydempi kohtaaminen vaatii monenlaisten omien vaikeiden tunteiden kohtaamista. Niiden herättämä suru ja kipu voi aiheuttaa haluttomuutta miettiä koko asiaa.”

”Yksi defenssi ympäristöongelmiin liittyen on avuttomuuden liioittelu, joka auttaa yksilöä jatkamaan entistä elämäntapaansa.”

”Joka päivässä on tarttumapintoja sekä iloon että suruun, elämä on moniulotteista. Ympäristöahdistuksen vallatessa alaa yritän muistaa mielen vuodenaikojen vaihtelun ja roikun kiinni toivossa.”

”Ympäristöahdistuksen aikana kristityille tuo syvä lohdun se, että kaikki ei olekaan ihmisten omissa käsissä.”

Poimintoja tekstistä Päin helvettiä? Ympäristöahdistus ja toivo. Panu Pihkala

”Kun ympäristöahdistus valtaa mieltä, muistan mielen vuodenajat ja roikun kiinni toivossa”, Panu Pihkala kertoo.

MITÄ MIELESSÄ?

BIKETAKSI työllistää ensi kesänä kaksitoista alle 25-vuotiasta, kertoo yrittäjä Miika Keihänen Annika Ojalalle.

Nuoret duuniin

Työntekijöitä ja työnantajia kasvotusten. Nuorille töitä, yrittäjyyttä lisää. Kaikkeaa tätä on päättävä kolmivuotinen Nuoret duuniin -hanke pitänyt sisällään. Maakuntaan juurtuvia työmuotoja ovat Työllisyysviikko ja Megatärskyt. **Mikä ihmeen Työllisyysviikko, hankkeen projektisuunnittelija Annika Ojala?** Maakunnallinen Työllisyysviikko Pohjois-Savossa on 19-27.2. Se edistää työllisyyttä, yrittäjyyttä ja uraohjausta. Kuntien työttömyyttä pyritään vähentämään yhdellä prosenttiyksiköllä. Työllisyysviikko on Nuoret Duuniin 2017-hankkeen toinen päätuote, jota kuntien vuosisalenteriin on juurrutettu.

Mitä työllisyysviikon aikana tapahtuu?

Sadat toimijat järjestävät paikallisen voimin työllisyystekoja ja runsaasti tapahtumia. Työnhakijoille annetaan konkreettista apua työllistymiseen. Työnantajat ja työnhakijat kohtaavat muun muassa Minimegatärskyillä Pielavedellä sekä Mikrorekry-tapahtumassa Kuopiossa.

Työnantajille viikko tarjoaa mahdollisuuden löytää uusi osaaja yritykseen ja saada tietoa eri palveluista. Kunnat ovat myös haastaneet työnantajia avaamaan ovensa Työllisyysviikolla.

Mitkä ihmeen Megatärskyt?

Megatärskyt on rekrytointi, yrittäjyys- ja uraohjaus -kiertue, joka kulkee lisämessä, Kuopiossa ja Varkaudessa. Sinne matkustetaan osallistumaan pienemmiltä paikkakunnilta.

Mikä on parasta näissä talkoissa?

Hankkeen asiakkaita työllistyi 55 prosenttia, yrittäjyysvalmennuksen kävi 55 nuorta. Kolmesta nuorta perusti oman yrityksen. Parasta on nähdä nuorten välittömyyttä ja unelmia, nuoret osaavat sanoa mitä ajattelevat. Esimerkiksi se hetki, kun näkee nuoren saavan ensimmäisen työpaikkansa, on hieno ja hiljentävä.

Seuraa Työllisyysviikkoa
www.tyollisyysviikkosavo.fi

TEKSTI JA KUVA: ULLA REMES

MINUN KIRKKONI

Minun kirkkoni on minun turvani

Lapsuuskodin perintö, iltarukoukset ja tilaisuuksiin mukaansa ottanut mummo tekivät Birgitta Myöhästä tavallisen seurakuntalaisen, jolle kirkko on tärkeä.

Osallistuminen kirkon toimintaan on ollut hänelle itsestäänselvyys, samalla lailla kuin hengittäminen. Hän oli kirkkovaltuuston ja -neuvoston jäsen jo 1980-luvulla, jolloin perhe asui Savonlinnassa. Kuopion vuosina hänet valittiin viimeksi jo kolmannelle kaudelle seurakuntaneuvostoon.

Kuopion Tuomiokirkosta tuli hänelle hyvin rakas. Siellä tilan pyhyys tuntuu käsinkosketeltavalta.

”Jo kun menen ovesta sisään, on kuin tulisin kotiin; tilaan jossa on äärettömän hyvä olla.”

Voisi luulla, että kirkko kuin kirkko, mutta ei se niin mene. Hänelle oli suuri suru, että joutui jättämään seurakuntaneuvoston ja siellä tutuiksi tulleet ihanat ihmiset. Myöhäset nimittäin muuttivat parikymmentä vuotta keskustassa asuttuaan toiselle alueelle.

Toisin kuin valtiollisissa vaaleissa, jossa edustaja saa pitää paikkansa vaikka vaihtaisi vaalipiiriä, seurakuntavaaleissa seurakunnan jäsenyys on metrin tarkkaa kaupungin sisälläkin. Tässä olisi keskustelun paikka: eikö kirkkolakia pitäisi muuttaa niin, että vaaleilla valitut edustajat saisivat pitää paikkansa äänestäjien tahdon mukaisesti vaalikautensa loppuun?

Siipien kärjet

Luottamusmies näkee kirkon toiminnot sisältä päin. Myöhänen näkee erityisesti diakoniassa valtavan arvon.

”Puhutaan aivan liian vähän siitä, miten kirkko ja diakonia auttavat. Kun puhutaan kirkosta, puhutaan ehkä aivan liian pinnallisista asioista.”

Kirkossa tapahtuu niin paljon, että on harmi, jos ihmiset eivät ota niistä selvää ja osallistu. Toisaalta kirkkokin voisi uudistua nopeammin ja aloittaa vaikkapa muuttamalla sunnuntaimessun ajankohdan vastaamaan ihmisten arkea.

Kirkko on vetänyt Myöhästä puoleensa lapsuudesta lähtien. Lapsuuden iltarukouksista on kasvanut turva ja voimavara; kirkko hänen sisälleen.

”Nyt kun on lapsenlapsia, tajuan, etteivät minun siipieni kärjet ulotu heihin saakka. Mutta kun laitan kädet ristiin...”

Äidit ja mummot sen vaistoavat: esirukousten lapset eivät joudu hukkaan.

TEKSTI JA KUVA: KAIJA VUORIO

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettavana

Hallintojohtajan virka

Hakuaika 4.-25.2.2018.

Tiedusteluihin vastaavat hallintojohtaja Timo Korhonen puh. 040 4848 200 tai henkilöstöpäällikkö Arja Keränen puh. 040 4848 202.

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan ja sähköinen hakulomake osoitteessa www.evl.fi/rekrytointi tai www.kuopionseurakunnat.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettavana

Kaksi kappalaisen virkaa

Toinen kappalaisen virka on Alavan seurakunnassa ja toinen Puijon seurakunnassa.

Lisätietoja antavat kirkkoherra Hannu Koskelainen 040 4848 289 (Alava) ja kirkkoherra Jaana Marjanen 040 4848 410 (Puijo).

Hakemukset osoitetaan Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulille. Hakuaika molempiin päättyy 15.2.2018 klo 15.

Ilmoitukset kokonaisuudessaan ovat luettavissa Kuopion hiippakunnan kotisivuilla osoitteessa www.kuopionhiippakunta.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymässä on haettavana

Puistopäällikön virka

Hakuaika päättyy 18.2.2018. Virka julistetaan uudelleen haettavaksi ja aikaisempia hakemuksia ei huomioida.

Lisätietoja antaa puistopäällikkö Arne Laukkanen puh. 040 4848 237 ja hallintojohtaja Timo Korhonen puh. 040 4848 200.

Hakuilmoitus kokonaisuudessaan ja sähköinen hakulomake osoitteessa www.evl.fi/rekrytointi tai www.kuopionseurakunnat.fi

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNTAYHTYMÄ
HAUTAUSTOIMI

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän hautaus toimi hakee

Kesätyöntekijöitä

Hautausmaiden ja kiinteistöjen ulkoalueiden peruskunnostus- ja hoitotöihin vuonna 2018 palkataan 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä. Työsuhteet kestävät 3-6 kk.

Hakuilmoitus koskee myös Juankosken, Kaavin, Karttulan, Maaningan, Nilsin ja Tuusniemen alueella oleville hautausmailla palkattavia kesätyöntekijöitä.

Töihin haetaan 1.-15.2.2018 välisenä aikana internetin kautta, www.kuopionseurakunnat.fi. Valituille ilmoitetaan kirjallisesti 31.3.2018 mennessä.

Lisätietoja: puistopäällikkö Arne Laukkanen, puh. 040 484 8237.

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNTAYHTYMÄ
HAUTAUSTOIMI

Usko.
Toivo.
Rakkaus.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Arjessa ja pyhässä.
www.kuopionseurakunnat.fi

Masentunut kulkee **PIMEÄSSÄ** laaksossa

Kun ilo katoaa, ihminen putoaa pimeään kuoppaan ja jää sen vangiksi.

Värit katoavat. Mikään ei tunnu miltään. Aivot eivät toimi. Olen epäonnistunut kaikessa. Minusta ei ole mihinkään. Väsyttää. Tekisi mieli vain nukkua.

Kuulostaa masennukselta. Se syö mielestä ilon, kehosta voiman ja tulevaisuudelta toivon. Masentunut putoaa pimeään kuoppaan ja jää sen vangiksi.

Useimmiten masennus alkaa kipeästä kokemuksesta tai raskaasta elämänvaiheesta. Mieli saa enemmän kuormaa kuin jaksaa kantaa.

Joskus havaittavaa syytä ei löydy. Mieliala vain laskee, ehkä vähitellen, niin ettei mikään hälytyskello ala soida. Ennen iloa tuottaneet asiat eivät enää kiinnosta. Sosiaalisista suhteista vetäydytään.

Ilottomaan elämäntuntuun tottuu niin ettei huomaa hakea apua. Minä vaan nyt olen tällainen vetämätön tyyppi, masentunut oppii ajattelemaan itsensä. Niinpä hän jää vaille tarvitsemaansa hoitoa.

Niin yksin että sattuu

Ehkä joku lähipiirissä epäilee masennusta. Mutta miten ottaa asia puheeksi loukkaamatta toista? Et ole kunnossa. Ehkä hyötyisit avusta. Kuinka tällaista voi sanoa toiselle? Siinähan tulee väkisinkin arvostelleeksi toisen persoonaa.

Masentunut jää usein yksin kipunsa kanssa. Ei ole voimia hakea apua. Ja kun taudin kuvaan kuuluu sosiaalisen mielenkiinnon lasku, yhteydet muihin ihmisiin katkeavat vähitellen. Masentunut it-

se vetäytyy, eivätkä muutkaan enää jaksaa olla hänen kanssaan.

Ihmissuhteet kun vaativat aktiivista ponnistamista. Jos et ota yhteyttä kehenkään, et tapaa ketään. Jos et puhu mitään, kohta sinullekaan ei enää puhuta.

Masennuksen kaivo vain syvenee.

Varjo seuraa onneain

Joillekin masennus on tuttu seuralainen läpi elämän. Mieliala aaltoilee vuodenaikojen mukaan. Valoisa aika on helpompaa, pimeän kauden synkkyys yltää sieluun saakka.

Toiset voivat pääosin hyvin, mutta vaajoavat ajoittain masennukseen. Masennus kestää aikansa ja sitten siitä nousta. Lääkkeet ja terapia auttavat. Joskus mielialalla tuntuu olevan oma aikataulunsa, jonka kulkuun on vain suostuttava.

Taipumus masennukseen on kuin elämää seuraava varjo. Se kulkee koko ajan taka-alalla ja siirtyy välillä minun ja aurinگون väliin. Silloin valo katoaa ja hukun pimeään.

Painava käsi

Masennusta on tietävästi ollut aina. Antiikin kuuluisat lääkärit Hippokrates ja Galenos kuvasivat sen oireita samalla tavalla kuin nykyajan psykiatrit.

Tosin vaivan syy nähtiin toisin. Planeetta Saturnuksen vaikutuksesta erittyy liikaa mustaa sappea. Tästä melankoliasta seuraa kauhua, surua, epätoivoa, ärtymystä, uupumusta, itseinhoo ja kuolemanhalua eli masennuksen oireita.

Kristillinen keskiaika syytti toisinaan masennuksesta pahoja henkiä. Demonit sammuttavat sielun lampun, niin ettei ihminen enää näe elämäänsä kauniina ja haultavana.

Voi masennus toki johtua Jumalasta itsestäänkin, ajateltiin. Hän lyö pahoja ihmisiä hulluudella, kuten kuningas Nebukadnesaria Danielin kirjassa.

Tai Jumala itse koettelee omiaan masennuksella, josta hän sitten ajallaan nostaa heidät.

Tällainen diagnoosi ja taudinkulku tavaan joi ssakin valituspsalmeissa. Psalmin kirjoittaja valittaa sydäntä sarkevasti, kuinka Jumalan käsi painaa häntä tuskalla ja ahdistuksella (Ps. 88).

Joskus psalmi päättyy kiitokseen. Ahdistus helpottaa ja vaivattu saa vihdoin levon. Vaikka kulkin pimeässä laaksossa, sielläkin olet kanssani.

Kirkasta pimeyttä?

Masennusta on myös romantisoitu, kuten monia muitakin mielen kipuja. Melankoliassa on nähty ylevää syvyyttä ja sielukkuutta. Rohkeutta kokea elämä niin tyhjänä ja turhana kuin se todellisuudessa onkin.

”Masennus syö mielestä ilon, kehosta voiman ja tulevaisuudelta toivon.”

Tällaisen asenteen raamatullisena opiksi on nähty Saarnaajan kirjan kirjoittaja. Hän kertoo filosofisessa mietelmäteoksessaan yrityksestään etsiä elämän mieltä.

Hän kokeili opiskelua, tietoa ja viisautta, mutta se oli pelkkää turhuutta. Hän hankki rikkautta, mutta ei saanut siitä iloa. Valta ei tehnyt häntä onnelliseksi. Viini, ruoka ja aistinautinnot jättivät jälkeensä vain tyhjyyden.

Lopulta Saarnaaja päätyi pessimistiseen pienten ilojen filosofiaan. Ihmisen tulee tyytyä arjen yksinkertaisiin nautintoihin. Ruoka, juoma ja läheiset. Se on kuitenkin pohjimmiltaan turhuutta, sillä kuolema tekee kaikesta lopun.

Näin nerokkaan syvälistä on Saarnaajan melankolia, sanovat masennuksen romanti-soijat.

Toki masentunut näkee elämässä sellaista, mitä muut eivät ymmärrä. Silti hän tuskin kokee kohonneensa ylevään valaistuksen tilaan. Päinvastoin. Hän on pudonnut pimeään kuoppaan.

Turhat neuvot

Masennusta on vaikea ymmärtää, jos ei ole kokenut sitä itse. Jokainen toki tietää, mitä on suru. Melkein jokainen on tuntenut joskus alakuloa tai lievää mielialan laskua. Varsinainen masennus on näille sukua, mutta silti toisenlaista.

Sivustakatsojan on helppo loukata masentunutta hyvää tarkoittavilla ohjeilla.

Liiku. Ulkoile. Puhu. Tee jotakin mukavaa. Tapaa ihmisiä. Kehu itseäsi. Muistele onnistumisesi. Laske siunauksiasi.

Nämä ovat oikeita lääkkeitä, mutta niitä ei annostella pelkästään sanomalla ne ääneen. Masentunut ei vain pysty ottamaan niitä vastaan. Jos haluat auttaa masentunutta, älä neuvo, vaan ota hänet käsikynkään ja vie kävelyllä kanssasi.

Jaksanko odottaa?

Löytyisikö Raamatusta minkäänlaista apua masennuksen kanssa kamppailevalle?

Siellä kun luvataan, että Jumala lohduttaa masentuneita (2. Kor. 7:6). Miten siis tuo lohdutus otetaan vastaan?

Mitään helppoa ja varmaa lääkettä ei luvata. Se kyllä tiedetään, että ”huoli masentaa ihmismielen ja hyvä sana sen ilahduttaa” (San. 12:25). Mikään yksi hyvä sana ei kuitenkaan nosta syvään kuoppaan pudonnutta. Tarvitaan paljon sanoja ja paljon kuuntelua.

Ja sekin tiedetään, että masennuksen kuormaa joutuu usein kantamaan pitkään. Valituspsalmeissa neuvotaan odottamaan.

”Miksi olet masentunut, sieluni, miksi olet niin levoton? Odota Jumalaa!” (Ps. 42:6). Kun tuska painaa, ei tietenkään ole muuta mahdollisuutta kuin kestää ja odottaa. Ehkä Jumala tulee avukseni huomenna tai ensi viikolla.

Ja kun taivaan apu vihdoinkin tulee, se tapahtuu hitaasti ja miltei huomaamatta. Usein toisia ihmisiä käytetään välikätenä.

Auttajan kuorma

Toisten huolien kuunteleminen kuuluu kristillisiin arvoihin. ”Kantakaa toisten taakkoja, niin te täytätte Kristuksen lain”, Paavali neuvoa (Gal. 6:2).

Jo varhaiset kirkkoisät keksivät, miksi ihmisellä on kaksi korvaa mutta vain yksi suu. Jotta kuuntelisimme enemmän toisten huolia kuin puhuisimme omista tyhjäänpäiväisyksistämme.

Jotkut ovatkin erityisiä korvaihmissä. He saavat toiset avautumaan huolistaan niin että olo kevenee. Heillä on rohkaisemisen tai lohduttamisen armolahja.

Masentuneen rinnalla kulkemiseen tar-

vitaan erityistä kärsivällisyyttä. Masennus kun usein lukitsee mielen, niin ettei halua muita ihmisiä lähelleen.

Ja kun alavire vain jatkuu, auttaja saat-taa huomata itsessään erikoisen harmistuksen tunteen. Eikö toinen tajua olla kiitollinen läsnäolostani? Masentunut herättää helposti jopa suuttumusta lähipiirissään. Näin masentuneen itseviha tarttuu. Se millä hän lannistaa itseään, siirtyy muihinkin.

Siksi masentuneen rinnallakulkija tarvitsee itsekin tukea. Eräänlaisen ”työnohjaajan”.

Hoitava diagnoosi

Joskus diagnoosin saaminen helpottaa masentunutta. Se en olekaan minä, vaan depressio minussa. Lääketieteellinen nimi työntää oireet ulkopuolelleni. Ne eivät ole minun oikeaa persoonaani.

Diagnoosi merkitsee myös sitä, että masentunut otetaan vakavasti. Hän ei veltoile. Tilanne ei johdu mistään omasta laiminlyönnistä. Eikä kyse ole jostakin yksinkertaisesta ongelmasta, joka ratkeaa, kun asiat päässä vain lokahtavat paikoilleen.

Näin masentunut saa olla masentunut. Ja hän saa oikeaa hoitoa.

KARI KUULA

Sinä olet
kanssani

Ihmisoikeuksilla EI SAA olla rajoja

Toukokuun lopulla Kuopiossa vietettäviä Lähetysjuhlia pohjustettiin Kuopion tuomiokirkossa jo ekumeenisella rukousviikolla. Lähetysjuhlat ovat myös musiikkitapahtuma. Etkot käynnisti palkittu pop-rock-kantelisti ja lauluntekijä **Ida Elina**.

Suomen Lähetysseura sanoo tehtäväkseen todistaa rajoja ylittävistä Jumalan rakkaudesta.

”Lähetysseuran pitää nähdä, missä ne rajat nyt kulkevat. Keitä ovat nykypäivän spitaaliset ja saastaiset, syrjityt omissa yhteiskunnissaan”, tiivistä Suomen Lähetysseuran tuore toiminnanjohtaja **Rolf Steffansson**.

Saako uskontoa vaihtaa?

Suomessa uskonnonvapauden perinne on niin vahva, että kysymykseen uskonnon vaihtamisesta on helppo vasta: tietysti voi. Suomalaisen kristityn on hyväksyttävä sekin, että kristinuskon tilalle voi valita jotakin muuta. Ei kuitenkaan pidä luulla, että se on helppoa.

”Uskonto on meissä perusjärjestelmä, ei sitä vaihdeta kuin paitaa. Ihmissessä täytyy sitä ennen tapahtua isoja asioita, sanoo Steffansson.”

Suomen Lähetysseura toimii monissa maissa, joissa uskonnonvapaus on hyvin rajoitettua. Kristittyjäkin vainotaan.

”Monet meidän kumppanuuskirkkostamme elävät alueilla, joilla ihmisoikeudet eivät toteudu ja se näkyy uskonnonvapaudessa. Missä kristittyjä vainotaan, siellä vainotaan yleensä myös muita vähemmistöjä. Me korostamme vaikuttamistyössämme kaikkien ihmisoikeuksia ja valtioiden velvollisuutta huolehtia ihmisoikeuksien toteutumisesta.”

Rohkeasti sanottu

Lähetysjuhlien historiassa ei ole en-

nen ennakotilaisuuksia järjestetty, mutta Kuopiossa etkoja tulee kokonainen sarja. Nyt pohdittiin myös uskosta todistamista.

”Lähetystyössä niin kuin muuallakin pätee kultainen sääntö: toimi niin kuin haluat itse tulla kohdelluksi.”

Kukapa haluaisi kohdata aggressiivisen käännäyttäjän? Enää ei puhuta lähetysaarnajista, sillä lähetystyö ei ole vain sanoja. Ensimmäinen on tärkeää kuunnella, mitkä ovat ihmisten kysymykset.

Rolf Steffansson oli kymmenen vuotta ulkomaantyössä Tansaniassa ja tietää, että sanat voidaan kuulla aivan eri tavoin.

”Tansaniassa vapautuminen synnistä voi tarkoittaa vapautumista häpeästä tai että evankeliumi vapauttaa pelosta, niin ettei enää tarvitse pelätä henkivaltoja.”

Steffanssonin mielestä omaa oikeassa olemistaan ei pidä lähteä todistelemaan loogisella ylivertaisuudella.

”Ei tämä kristittyinä oleminen ole markkinointia. Uskon, että Jumala tekee työnsä kohtaamisissa.”

”Perimmäinen kutsumus on rakastaa lähimmäisiä, osoittaa lähimmäisen rakkautta ja luottaa siihen, että Jumala hoitaa loput.”

Suomen Lähetysseuran vuotuiset Lähetysjuhlat muistuttavat paikallis-seurakuntia siitä, miten suurissa kuvioissa maailmanlaajuinen lähetystyö toimii. Historiallisista syistä kirkon piirissä toimii kuusi muutakin virallista lähetysjärjestöä.

”Hyvän sanoman välittäminen ja diakonia ovat kirkon perustehtäviä. Siinä kirkon pitäisi toimia yhdessä. Hyvällä syyllä voi kysyä, käytetäänkö nyt resursseja parhaalla mahdollisella tavalla, arvioi Steffansson.”

KAIJA VUORIO

ROLF Steffansson aloitti vuoden vaihteessa Suomen Lähetysseuran toiminnanjohtajana.

KOLUMNI

Lupauksia uudelle vuodelle

Uuden vuoden alkaessa useimmat meistä haluavat muuttaa jotakin elämässään. Vuosi sitten päätin pitää parempaa huolta itsestäni, lisäsin liikuntaa ja tein parannuksia ruokavalioon. Viimeiset viisi vuotta ovat olleet toimintaa täynnä ja pienten lasten äitinä ei juurikaan ole jäänyt aikaa levätä kunnolla. Lupaukseni myötä lopetin selviytymisajatuksella eteenpäin puskemisen, annoin tilaa omille tunteuksilleni ja silloin iski myös kolmenkymppien kriisi.

TUNTEIDEN turruttamisen tai väistelyn sijaan olen opetellut kohtaamaan omia tunteitani. On vaatinut rohkeutta kohdata ne välillä it-

kien, välillä nauraen. Pakkopositivisuuden olen halunnut unohtaa ja antaa itselleni mahdollisuuden tuntea aidosti ja pyrkinyt löytämään uskallusta puhua myös vaikeista aiheista. Olen myös pyrkinyt hyväksy-

”On vaatinut rohkeutta kohdata omat tunteet.”

mään keskeneräisyyteni ja olemaan itselleni armollisempi. Asioiden käsittelyn myötä olen saanut uusia oivalluksia ja syvyyttä asioiden ymmärtämiseen. Koen myös, että vaikeiden tunteiden ja vaikeiden asioiden

kohtaaminen aiheuttaa kipuilua, auttaa rehellisyys kirkastamaan uupumuksen keskellä haalenneet värit ja myös ilon tunteet tuntuvat vahvempina.

UUDEN vuoden lupaukseni on tuonut minulle paljon hyvää. On hyvä välillä pysähtyä kuuntelemaan itseään tarkemmin sekä käsitellä tärkeitä asioita ja tunteita. Itsensä sivuuttaminen helposti synnyttää katkeruutta. Olisikin tärkeää löytää tasapaino itsensä kuuntelemisen ja muiden huomioimisen välillä. Uskon, että tällä lupauksella vapautuu enemmän voimavaroja välittämään ja auttaa myös muita paremmin. Hyvää uutta vuotta!

JENNI NISKANEN

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Erin Anne-Maria Pyykkinen, Aksel Ville Kalevi Plaketti, Benjam Erkki Veikko Plaketti, Gisele Adeliina Konttinen, Eino Viljami Karma, Aada Ellen Savolainen, Orlando Elias Ortega, Firas Adnan Mohsen Al Muslahi

KUOLLEET

Riitta Maria Purovesi 85, Jorma Tapio Virolainen 64, Väinö Antero Pekkarinen 72, Tyyne Ilona Immonen 86, Elsa Orvokki Jääskeläinen 85, Risto Paavali Tuhkanen 76, Juhani Henriikki Nousiainen 81, Airi Marjatta Kainulainen 91, Liisa Irene Ritvanen 79, Anna Liisa Ruuskanen 74, Lahja Talvikki Koskinen 83

ALAVA

KASTETUT

Max Antero Alexandr Myöhänen, Kiira Eevi Annika Ikonen, Suvi Anniina Oravainen, Aili Eila Maria Auvinen, Roosa Matilda Smura, Elmo Armas Petteri Ruotsi, Niilo Matias Antero Turunen

KUOLLEET

Pentti Päiviö Pitkänen 92, Anni Riikonen 92, Sylvi Kyllikki Kotilainen 81, Jari Pekka Juhani Hiltunen 44, Kaija Leena Kinnunen 68, Veli Eemeli Kahisalo 87, Esko Juhani Leinonen 91, Raimo Uljas Toivanen 80, Unto Kalervo Kauhanen 83, Eero Ilmari Suihkonen 78, Anja Iida Irene Kinnunen 80

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Iida Else Emilia Kemppainen, Muuruvesi; Juuso Oliver Kannisto, Riistavesi; Rebekka Juliana Toivanen, Säyneinen; Pihla Hilja Alisa Puustinen, Säyneinen; Milka Anna Jemina Puustinen, Säyneinen; Sofia Helena Heikkinen, Nilsä; Ilari Eelis Kasanen, Tuusniemi; Liina Rauha Maria Kankkunen, Muuruvesi; Moona Eve Maria Heikkinen, Nilsä

KUOLLEET

Elma Elina Vartiainen 90, Kaavi; Mikko Edvard Mörsky 37, Kaavi; Jenny Sylvia Kaarnasalmi 90, Muuruvesi; Anja Liisa Räsänen 85, Kaavi; Sisko Aino Anneli Lipponen 74, Nilsä; Anna Aurora Taskinen, Nilsä; Matti

Kalevi Ahonen 74, Nilsä; Martta Elviira Kolari 87, Tuusniemi; Päivi Kristiina Hiltunen 61, Juankoski; Paavo Olavi Tirkkonen 66, Juankoski/Säyneinen; Aili Silja Rusanen 86, Juankoski; Pentti Kalevi Miettinen 61, Kaavi; Heikki Olavi Kankkunen 71, Riistavesi; Alli Toivanen 94, Juankoski; Kerttu Maria Hyvärinen 90, Juankoski; Pekka Matti Miettinen 66, Tuusniemi; Arja Orvokki Mikkonen 73, Nilsä; Sirkka Marjatta Lipponen 76, Nilsä; Jukka Pekkarinen 72, Vehmersalmi; Aili Vartiainen 93, Juankoski; Hilma Elina Tiilikainen 86, Kaavi; Matti Ilmari Asikainen 92, Juankoski; Nanni Helinä Löppönen 89, Juankoski; Eila Annikki Luukkonen 86, Muuruvesi; Elsa Mirjam Leppänen 88, Kaavi; Helga Ellen Blomberg 54, Nilsä

KALLAVESI

KASTETUT

Leo Tapani Paavonpoika Rytkönen, Isabella Ava Olivia Behm, Hilla Kaisla Sofia Venäläinen, Minni Matilda Peppiina Tukiainen, Eino Ilmari Antikainen, Minnea Maria Katariina Lehtiniemi, Ilona Anni Maaria Rautiainen, Leino Juhani Parkkinen, Linnea Alissa Räsänen, Frida Maija Matilda Säisä, Elmeri Yrjö Olavi Hassinen, Otto Tapani Öskari Rytkönen, Eevi-Liina Justiina Suikka, Kaspian Aleksander Miettinen, Anton Leo Kristian Huuskonen, Oula Uolevi Tikkanen, Hilma Alma Lydyia Halmetoja, Elli Kaarina Elina Fomin, Eeti Hemmo Pekka Ratilainen, Leo Olavi Parviainen, Sofiina Amanda Alexandra Sivonen, Leo Henrik Johannes Koponen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tomi Petteri Nevantie ja Tiinamaria Kauppila

KUOLLEET

Paula Margit Paldanius 85, Tyyne Hyvärinen 90, Toivo Ilmari Veteli 75, Maria Elisabet Taimisto 79, August Happonen 83, Anna Liisa Juutilainen 90, Liisa Hannele Blom 57, Pentti Juhani Malinen 80, Anja Aino Anneli Vuori 72, Helinä Anneli Marjatta Airas 68, Kari Juhani Sopanen 68, Ossi Kristian Hirvonen 36, Tero Juhani Voutilainen 34, Aimo Ilmari Järveläinen 78, Urho Rouvinen

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Ella Sofia Torvinen, Antti Eemeli

Koponen, Juuso Jiri Matias Laakkonen, Sisu Olavi Johannes Immonen

KUOLLEET

Tuula Marja Inkeri Juntunen 65, Airi Tellervo Huttunen 80, Helli Martta Leppälahti 99, Jouko Johannes Huotari 93, Hilja Tellervo Heiskanen 78, Seija Tellervo Koskinen 62, Sirpa Hannele Myöhänen 64, Martti Veikko Väisänen 74, Ahti Aulis Holopainen 76, Maiju Eliisa Martikainen 90, Pauli Antero Pitkänen 84, Keijo Ilmari Kukkonen 69

PUIJO

KASTETUT

Vilma Olivia Airikainen, Eini Caridad Sofia Savolainen, Hilda Ilona Kaila, Oskar Juhana Rossi, Eemil Simeon Rossi, Elias Viljo Oskari Kaasinen, Otto Sulo Ilmari Keltanen, Neo Manuel Ek

KUOLLEET

Eila Kyllikki Räsänen 92, Heli Orvokki Suominen 40, Ulla-Maija Halonen 73, Kerttu Vilhelmiina Kukkonen 93, Martta Helli Korhonen 87, Hannu Pekka Juntunen 58, Antti David Ilmari Ruotsalainen 75

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Aada Emilia Kankkunen, Väinö Eljas Tapio Ruotsalainen, Helmi-Maria Eveliina Mönkkönen, Oona Marliina Kohonen, Konsta Mikael Mäkitalo, Iina Anette Mönkkönen, Väinö Tapani Korkalainen, Saana Helmi Maria Kainulainen, Elma Vilja Orvokki Lintunen, Simon Mauri-Antero Pekkarinen, Haider Hasan Khalis, Herkko Veikko Juhani Hartikainen, Hilma Pauliina Ollikainen, Vera Angelina Ikonen

KUOLLEET

Johannes Eskelinen 88, Leena Anneli Ruuskanen 80, Pentti Korhonen 79, Anto Tapio Soinen 77, Saimi Ester Holopainen 89, Jorma Sakari Tiihonen 80, Toini Elina Kovanen 77, Kirsti Eliina Rautiainen 86, Terho Rainer Jeskanen 81, Jouni Markus Olavi Koivisto 40, Leila Mirjam Räsänen 87, Margit Anneli Räisänen 85, Ritva Kyllikki Suhonen 67, Reijo Tapio Tiirikainen 73, Timo Erkki Olavi Sahrjo 90

Twaarna

”JEESUS parantaa rikkiinäisen, antaa toivoa. Tämä ihme herättää uskon ja luottamuksen. Usko kutsuu palvelemaan.”

VANTAANKOSKEN SEURAKUNTA

SANALLISTA

Kynttilänpäivä

Luuk. 2: 22-33

JERUSALEMIS eli hurskas ja jumalaapelkäävä mies, jonka nimi oli Simeon. Hän odotti Israelille luvattua loh- dutusta, ja Pyhä Henki oli hänen yllään. Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei kuolema kohtaa häntä ennen kuin hän on nähnyt Herran Voidellun.

Vanhus ja lapsi

Vanha Simeon on vieraillut ajatuksissani useampaan kertaan viime aikoina. Joitakin näistä ajatuksista olen tallentanut koneen muistiin ja joitakin myös saarnas- sa jakanut. En tunne miestä syvällisesti Luukkaan ker- tomaa enempiä, mutta silti Jerusalemin Simeon halu- aa käväistä säännöllisesti kylässä.

Ensimmäisen kerran Simeon tuli kylään jo isäni hau- taan siunaamisessa helmikuussa vuonna 2004. Teksti- nä oli ”Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa läh- teä...minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi”. Se tuntui oikealta ja sopivalta tekstiltä, ja sitä se olikin. Isän oli hyvä tehdä kotimatkan viimeistä taivalta saman uskon varassa, yhdessä Simeonin kanssa.

Yhteydenpito on jatkunut vuosien vierieissä. Simeon alkaa tuntua yhä enemmän ikätoverilta. Viimeisimmän kerran tuo vanha kyläläluuta soitti ovikelloa menneenä loppiaisena. Avasin oven ja kutsuin sisään, kasteen juh- laan. Neljäs ukitettava valkoisissaan oli minulle todis- tus Jumalan hyvyydestä ja siunauksesta, hänen kirkka- utensa säteilystä keskellämme. Lapsi pysyi kumminsä sylissä, mutta Simeon pääsi mukaan kastepuheeseen. Simeon kantoi käsivarsillaan Vapahtajaa, kummin kä- det kantoivat lapsen pelastuksen lähteelle.

Kynttilänpäivän vakiovieras todistaa sanoillaan valon voittavan pimeyden. Simeon on vanhan ja uuden rajal- la. Hänen aikansa on jo täynnä. Uusi, pelastuksen aika on hänen elämästä väsyneillä käsivarsillaan. Lapsi kut- suu myös meidät pelastuksen piiriin. Jo nyt. Valon lap- si, Kristus, Jumalan kirkkauden säteily.

LAURI KASTARINEN
1. KAPPALAINEN
TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirkossa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta

Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10.

Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.virtuaalikirkko.fi

Testament

Testamenttiasiaain infotilaisuus

Tiistaina 6.2.2018 klo 13.00-15.00

Pelastusarmeijassa, Kauppakatu 55-57, Kuopio

Asiantunteva lakimies jakaa tietoa testamentti- ja perintöasioista.

Tilaisuus on kaikille avoin. Kahvitarjoilu.

TERVETULOA
kuuntelemaan ja keskustelemaan!

HP

Kukka-Hanski
Kauppahalli, p. 2626 221, MA-PE 8-17, LA 8-15
kukkahanski@gmail.com

Linjurin Kukka
Puijonkatu 45, p. 046 921 4720, JOKA PÄIVÄ 8-18
verkkokauppa avoinna 24/7 osoitteessa linjurinkukka.com
info@linjurinkukka.fi

Tarhurin Kukka ja Sidonta
Kalevalankatu 23 A 2, Männistön ostoskeskus,
p. 262 2821, MA-PE 9 -17, TI suljettu, LA-SU 9-14

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo,
Katriina Manninen, Kristian Kakko, Anu Kolari
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit – kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876, sähköposti tuomainen.leila.m@gmail.com

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

Esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 400 € + kulut + alv. 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. 017 282 2211 • faksi 017 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Tulliportinkatu 34, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverrukset
ja kivien enstisöinnit

- HAUTAKIVET
- KAIVERUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

- Matot
- Vuodevaatteet • ym.

PESULA
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

Talous-Renki palveluksessanne

kodin ja pihan huolto- ja remontti-
työissä sekä arjen askareissa.

Soita ja kysy lisää! P. 041 578 1654
www.talous-renki.com

Mainosmyynti Eine Kotamaa

050 315 5849
eine.kotamaa@slpmedia.fi

Hautakiviliike Ikuistettu Oy

Laadukkaat kivet
Yksilöllinen palvelu

Puh: 045 109 1809
www.ikuistettu.net
ikuistettu@gmail.com

KOTISIIVOUSPALVELUT ammattitaitoa kotisi parhaaksi

0440-769 670

SIILINJÄRVEN seurakunnan
päiväkerhotyö viettää tänä
vuonna 50-vuotisjuhlaa.

Jumalan kämменellä jo 50 vuotta

Päiväkerhotyö Siilin-
järvellä täyttää 50
vuotta. Viisikym-
pisiä juhlitaan Ju-
malan kämменellä
-teemalla pitkin vuotta. Sun-
nuntaina 18.2. Siilinjärven kir-
kon messu ja juhla käynnis-
tävät juhlaviikon, jolloin päi-
väkerhoissa on avoimet ovet
kaikille kiinnostuneille. ”Siil-
injärvellä on paljon lapsiper-
heitä ja pikkulapsia. Kerhot
ovat kysyttyjä, mutta uudet-
kin lapset ovat tervetulleita.
Nyt on hyvä tilaisuus tulla
kurkkaamaan, mitä me ker-
hossa teemme”, seurakunnan
lastenohjaajat Pirjo Ahonen ja
Virpi Rissanen kertovat.

Kerholaulut levyksi

Keväällä päiväkerholaiset oh-
jaajineen työstävät kanttori
Vesa Kajavan johdolla levyn
suosituista kerholauluista.
”Jumalan kämменellä -lau-
lu on ehdottomasti mukana”,
Pirjo Ahonen sanoo. Levy jul-
kaistaan laulajaisissa syksyl-
lä.

Lisäksi lauluja lauletaan
Siilinjärven torilla toukokuu-
sa kerhojen avoimessa kevät-
juhlassa. ”Tällä kertaa juhlim-

me keskellä kylää. Kuka ta-
hansa voi osallistua juhlaan”,
lastenohjaajat korostavat.

Syksyllä lasten luovuutta
nähdään Jumalan kämme-
nellä -taidenäyttelyssä.

Kummin kanssa uimaan

Juhlavuonna seurakunta
kannustaa kummeja ja kum-
milapsia viettämään yhteistä
aikaa. ”Lahjoitamme kaikille
päiväkerholaisille uimaliput,
jotka he voivat käyttää yhdes-
sä oman kumminsa kanssa”,
Pirjo Ahonen kertoo.

”Kummit ovat tervetulleita
elämään juhlavuotta kerho-
laisten kanssa myös tapahtu-
missa ja jumalanpalveluksis-
sa”, lastenohjaajat kutsuvat.

Tänä vuonna Siilinjärven
seurakunnassa kokoontuu 10
päiväkerhoryhmää 3-5-vuo-
tiaille. Kerholaisia on kaikkia-
an 140. Päiväkerho on pyhä-
koulun ohella seurakunnan
pitkäikäisintä viikkotoimintaa
lapsiperheiden parissa.

”Olemme kiitollisia siitä,
että vanhemmat ovat tuoneet
lapsiaan 50 vuoden ajan päi-
väkerhoihin. Suuri kiitos heil-
le!”, Virpi Rissanen kiittää.

SINI-MARJA KUUSIPALO

KIRJALLISTA

Matleena Jänis: Kuvia Savosta ja maailmalta. Jäniksen valokuvaajasuku. SKS. 2017. 222 s.

Kunnollisesti kuvattu

EI ARVANNUT Juho Jänis vuonna 1905 kuvaamo avatessaan, että kameran takaa maailmaa tutkiskelisi vielä yli sadan vuoden päästäkin hänen jälkeläisensä. Kaiken kaikkiaan ketjuun kuuluu 15 kuvaajaa.

Jänikset kuvasivat niin sotatantereet kuin tehtaot unohtamatta savolaisia ihmisiä Kuopiossa, Varkaudessa ja Savonlinnassa. Kuopiolaisille tietenkin Tuttu Jänis on ollut tutuin. Hän ehti pitää täällä valokuvaamoaan 50 vuotta ja tallensi filmille kaupunkilaisia työn raskaan raadannassa ja huvituksen hurmiossa. Onnistuipa hän dokumentoimaan Svinhufv-

din ampujantaidot ja Pauli-veljen ikuistamiksi puolestaan tulivat Mannerheim ja UKK.

Itsekin valokuvaajana kuopiolaissyntyinen Matleena Jänis osaa taustoittaa kuvaamisen ja valokuvan tekemisen historiaa, joka sekin on jo menneisyyttä. Sen lisäksi hän on hyödyntänyt niin isänsä Paavon kuin Tutun Elli-rouvan haastattelut ja kykenee saattamaan eloon sukunsa ammattilaisurat, joita ei muuten pitkään aikaan pidetty taiteena, vaikka Tuttu hetken taiteilijaeläkkeestä ehti nauttiakin.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Sortavalan maaseurakunnasta kirja

Emerituspiispa **Matti Sihvoselta** on ilmestynyt kirja Sortavalan maaseurakunta 1918-1949.

Sortavalan kaupunki- ja maaseurakunnat olivat 1947 Pariisin rauhassa luovutettua Karjalaa, joka aluksi oli Savonlinnan, sitten Viipurin hiippakuntaa. Ne olivat luterilaisen kirkon aktiivisimpia seurakuntia, vaikka kyse on ajoittain vaikeakulkuisista rannikon ja saariston alueista.

”Selitys löytyy seurakunnan hengellisestä perinteestä. Sortavalan seudulla oli 1800-luvun puolivälissä syntynyt seurakunnan kapalainen **Henrik Renqvistin** ahkeran sanankylvön ja sielunhoidon johdosta vahva hengellinen liike, Sortavalan seudun rukoilevaisuus tai renqvistiläisyys”, Sihvonen kertoo. Muista herätysliikkeistä poiketen se ei rakentanut omaa organisaatiota. Kasvatustyön kulmakivi oli pyhäkoulu, joka kukoisti.

”Liike halusi olla vain uskollinen kirkolle ja seurakunnan hengelliselle elämälle. Jumalanpalvelusta, ehtoollista ja jokapäiväistä rukousta pidettiin tärkeinä. Liikkeen perintö elää yksittäisten kristittyjen ja perheiden välityksellä sukupolvesta toiseen”, emerituspiispa sanoo.

Sotavuodet 1939-1945, ja erityisesti kaksi kertaa evakkoon joutuminen, olivat raskasta aikaa seurakuntalaisille ja papistolle. Työmatkat sota-ajan oloissa ulottuivat alueelle, joka oli puolen Suomen laajuinen.

”Seurakuntalaiset halusivat viimeiseen asti pysyä entisen seurakuntansa jäsenenä, vaikka asuivatkin uusilla paikkakunnilla Kantta-Suomessa. Heidän oli kuitenkin lopulta liityttävä paikalliseen seurakuntaan, koska kaikki luovutetun alueen seurakunnat lakautettiin lain perusteella vuoden 1949 lopussa”, Sihvonen muistelee.

Alavan kirkkokuorolle tunnustusta

Vuoden musiikkiryhmä on Suomen Kirkkomusiikkiliitto ry:n myöntämä tunnustus ansiokkaasta työstä kirkkomusiikin piirissä. Vuonna 2018 se myönnetään kuopiolaiselle Alavan kirkkokuorolle.

Tänä vuonna valinnassa haluttiin painottaa kirkkomusiikin monipuolisuutta ja sitä, kuinka kirkkomusiikkitoiminnassa voi taiteellisten arvojen rinnalla tehdä sosiaalista hyvää kuten lisätä yhteisöllisyyttä tai antaa ihmiselämälle mielekästä sisältöä.

Alavan kirkkokuoroa johtaa kanttori ja musiikkikasvattaja **Ossi Jauhiainen**. Toimintaperiaatteena on, että seurakunnan rahoituksella järjestyy koko perustoiminta: johtaja, tilat, nuotit, lapsiparkki, harjoituskahvit ja niin edelleen. Näin konserttien tulot pystytään ohjaamaan hyväntekeväisyyskohteisiin.

”Olen erityisen iloinen siitä, että vuoden musiikkiryhmä on periaatteessa ihan tavallinen kirkkokuoro. Alavan kirkkokuorossa tehdään monia asioita tavalla, johon juuri kirkkokuorotoiminta antaa mahdollisuuden: hyvän tekeminen kuorotoiminnan kautta, monipuolinen ja tiiviisti vaihtuva ohjelmis-

to sekä laulajien värikäs kirjo, joka luo tilaa kohtaamiselle ja yhteisöllisyydelle”, kertoo Kirkkomusiikkiliiton toiminnanjohtaja **Jonna Aakkula**.

Messuissa Alavan kirkkokuoro on mukana tyypillisesti kerran kuussa. Lisäksi kuoro toteuttaa runsaasti erilaisia konsertteja ja produktioita taidemusiikista gospeliin, teemamessuihin ja artistitaustoihin. Kuorolaiset vievät vierailemalla esimerkiksi sairaalassa ja palvelutaloissa musiikkia myös niiden ihmisten luo, jotka eivät pysty konsertteihin tai messuihin saapumaan.

”Erilaisista elämänlaatuja heikentävistä tekijöistä yksinäisyys on tutkitusti se, joka koskettaa suurinta ryhmää suomalaisia. Tutkimusten mukaan joka viides suomalainen kokee yksinäisyyttä. Yhteisöllinen kuorotoiminta on parasta lääkettä ja ennaltaehkäisyä yksinäisyyteen. Lisäksi kuorotoiminnan kautta voidaan tehdä hyvää myös toisille”, kertoo Jonna Aakkula.

Vuoden musiikkiryhmä -nimitykseen kuuluu 500 euron rahapalkinto sekä 1000 euron varaus tunnustuksen saaneen ryhmän ja Kirkkomusiikkiliiton yhteistoimintaan.

LUKIJAN KUVA

Lähetä Lukijan kuva
kirkkojakoti@evl.fi

Alavan kirkon uusittu valaistus pysäyttää joka kerta. Varsinkin Valkeisenlammen puoleinen "kellotorni" on karun kaunis. Miika Tammekan

LUOTTAMUSHENKILÖ

Korkeimman kannustus pelimiehille

PERINTEISTÄ ajatusmallia on se, että vahvat yksilöt tekevät myös joukkueesta paremman ja tuovat menestystä. Yhdessä olemme enemmän. Mutta tämä ei yksin riitä - tarvitaan vielä innostusta. Sisäinen palo ja innostus voittavat helposti pelin lahjakkuuden.

Toiseksi tarvitaan hyviä pelimiehiä, jotka ovat yhteistyöhaluisia ja -kykyisiä, eivät itsekkäitä vaan valmiita uhrautumaan oman joukkueen eteen. Ensimmäinen asia ei ole oma vaan joukkueen menestys. Loppujen lopuksi menestystä on se, mitä olet tehnyt muiden puolesta ja muiden onnistumiseksi.

Omaa joukkueetoveria autetaan onnistumaan - jos hän on lähellä saavuttaa mestaruussarjan maalintekijäkuninkuuden, hänelle syötetään vielä maaliviivalta. Erinomainen näyte joukkuepelin toimivuudesta oli silloin, kun KuPSin voitettua Suomen mestaruuden 1966 joukkueetoverit päättivät tehdä Markusta maalikuninkaan, eivätkä sille mahtaneet Kai Pahlman, Arto Tolsa tai kumppanit mitään.

Mutta aina ei voi onnistua. Välillä tulee musertavia tappioita ja vastoinikäymisiä, joista selviytyminen tuntuu ylivoimaiselta. Oheinen rukous on kantanut läpi synkimpien hetkien:

”Kun Korkein kerran tarkastaa sun pistetiliäs, ei kysykään hän voittajaa vaan pelimiehiä.”

MARKKU HYVÄRINEN

Hyvä PALVELIJA

Avoimuus, luottamus ja keskinäinen kunnioitus. Ne ovat tärkeitä työkaluja Kuopion uutena kaupunginjohtajana aloittavalle Jarmo Pirhoselle.

Jarmo Pirhonen ei ole syntynyt Kuopion poikia, mutta on solahtanut savolaiseen maisemaan kuin kala veteen.

”Olemme vaimoni kanssa viihtyneet Kuopiossa aivan erinomaisesti. Täällä on hienoa kulttuuritarjontaa ja upea luonto ympärillä”, Pirhonen kuvailee.

”Kovinkaan monessa kaupungissa et voi asua keskustassa ja samalla järven rannalla. Kuopiossa sekin on mahdollista.”

Pohjois-Pohjanmaalta lähtöisin oleva Pirhonen on asunut eri puolella Suomea, pisimpään Kaakkois-Suomessa.

”Mukavaa seutua sekin. Silti voin vilpittömästi sanoa, että Kuopiossa voisimme hyvinkin viettää vaikka loppuelämäme – mikäli elämä ei heitä eteen suuria yllätyksiä.”

Oikeanlaista puhetta mieheltä, joka on astumassa hyvän elämän pääkaupungiksi markkinoidun Kuopion ohjaksiin.

Melkein seitsemän veljestä

Pirhonen ei vielä pikkupoikana osannut kuvitella päätyvänsä joskus suuren kaupungin kaupunginjohtajaksi.

”Vartuin pienellä paikkakunnalla kuusilapsisessa perheessä. Meillä ei ollut ollenkaan itsestään selvää, että lapset lähtisivät lukioon.”

”Muutamat opettajani kansakoulussa olivat hyvin kannustavia. Heidän innoittamana jatkoin opintojani lukiossa ja sen jälkeen yliopistossa.”

Noita opettajiaan Pirhonen pitää edelleen elämänsä merkityksellisimpiin kuuluvina ihmisinä.

”Toki myös vanhemmat ja viisi veljeäni ovat olleet tärkeitä. Äitini sanoi joskus, ettei hänellä ollut aikaa kasvattaa meitä, vaan me veljekset kasvattimme toisiamme.”

Pirhonen kertoo joskus miettineensä, millainen hänestä olisi tullut, jos sisaruskatraassa olisi ollut tyttöjä.

”Vaikea mennä sanomaan, olisiko kovasti erilainen ihminen. Esikoineni on tyttö eikä hän käsittääkseni ole kovastikaan kärsinyt minun kansani”, Pirhonen nauraa.

Pettymyksestä voittoon

Pirhonen lähti lukion jälkeen opiskelemaan oikeustiedettä Rovaniemelle.

”Opiskeluaikana kiinnostuin sekä kunta- että pankkialasta. Ehkä tuolloin kylvettiin siemen sille, että tänä päivänä olen juuri tällä paikalla.”

Työkokemusta Pirhosella on molemmilta aloilta. Ura on tuonut mukanaan rikastuttavia kokemuksia – mutta myös pettymyksiä. Yksi sellainen johdatti Pirhosen lopulta Kuopioon.

”Olin hakenut Kaakkois-Suomen

ELY-keskuksen ylijohtajaksi, mutta vastoin yleisiä odotuksia en tullutkaan valituksi. Se oli minulle silloin iso pettymys. Samaan aikaan Kuopioon etsittiin kaupunkiympäristön palvelualuejohtajaa ja minulta tiedusteltiin, josko olisin kiinnostunut hakemaan kyseiseen virkaan. Näytin vihreää valoa.”

Pirhonen tuli valituksi ja sen myötä Lappeenranta vaihtui Kuopioksi.

”Pettymys osoittautui loppujen lopuksi voitoksi.”

”Aiempi pettymys osoittautui loppujen lopuksi voitoksi. Olen taipuvainen ajattelemaan, että niin käy kuin on hyvä. Asiat yleensä järjestyvät sitten kuin niiden on tarkoituskin järjestyä – vaikka aluksi ei lainkaan sitä vaikuttaisi.”

Kirkko on kumppani

Virkansa puolesta Pirhonen tekee yhteistyötä myös seurakunnan kanssa.

”Kirkko on läheinen kumppani kaupungille. Tapaamme paikallisten kirkkoherrojen kanssa säännöllisesti ja pohdimme yhdessä, miten voisimme auttaa ihmisiä ja millaisia palveluja pitäisi järjestää.”

Pirhonen kertoo arvostavansa erityisesti kirkon diakoniatyötä.

”Kirkollisveroa maksan mielelläni, se on osallistumista lähimmäisten auttamiseen.”

Kirkonmenot ovat Pirhosen mukaan yksi tapakulttuurin muoto ja sellaisena vaalimisen arvoinen.

”Silloin, kun lapset olivat pieniä, kävimme koko perhe yhdessä joulu- ja kirkossa. Halusin välittää heille siitä traditiota.”

Jumalanpalvelukset ovat Pirhosen kokemuksen mukaan muuttuneet aika lailla hänen nuoruudestaan.

”Niissä on nykyään iloisempi sävy, mikä ei ole ollenkaan huono asia, kun ilosanomasta kuitenkin on kyse.”

Aina on vaihtoehto

Pirhonen vannoo avoimuuden, luottamuksen ja keskinäisen kunnioituksen nimeen.

”Ne pätevät niin johtamisessa kuin kaikessa muussakin ihmisten välisessä kanssakäymisessä.”

”Koen, että kaupunginjohtajuus on palveluammatti. Toivon olevani hyvä palvelija Kuopiolle.”

Johtamista ja johtajuutta Pirhonen

on viime aikoina pohdiskellut paljonkin.

”Kun kelailee vuosia taaksepäin, on pysäyttävää huomata, kuinka aika tekee tehtävänsä ja ihminen kehittyy. Joskus alle kolmekymppisenä sitä kuvitteli olevansa tosi hyvä esimies. No, onneksi kehitys ei pysähtynyt vielä ihan niihin vuosiin.”

”Ihmisellä pitäisi aina olla joku, joka pitää peiliä edessä ja varmistaa, että jalat pysyvät maassa.”

Pirhonen uskoo, että hänen määrällisin ominaisuutensa on peruspositiivisuus.

”Vaikeuksia kohdatessani siitä on ollut suurta apua. Olen oppinut suhteuttamaan asioita ja näkemään, että pääsääntöisesti vaikeuksista aina selviää jollain tavalla.”

”En halua jäädä piehtaroimaan negatiivisuuteen, vaan haen tietä valoon. Uskon, että aina löytyy vaihtoehto, vaikka miten toivottomalta näyttäisi.”

HELI HARING

”Yllättävän vähän olen törmännyt savolaiseen sutkauteluun näinä vuosina. Mielelläni kuuntelisin sitä enemmänkin”, Jarmo Pirhonen tuumaa.

VICENTE SERRA

Jarmo Pirhonen

- ✦ Syntynyt vuonna 1958 Siikajoella.
- ✦ Koulutukseltaan oikeustieteen kandidaatti.
- ✦ Tuli Kuopioon kaupunkiympäristön palvelualuejohtajaksi syksyllä 2010.
- ✦ Toiminut vs. kaupunginjohtajana 1.5.2017 alkaen.
- ✦ Aloittaa virassaan uutena kaupunginjohtajana 1.2.